

Marsikakšna reč ali stvar iz navadnega življenja ali pa pravljичnega sveta je "spravljena" na nebu. Neverjetno, kaj vse nas "gleda" dol z neba. Tako kot so ozvezdja imenovana po junakih, ženskah (teh je bolj malo), živalih in celo raznih pošastih iz grške mitologije, so tudi številne zvezde in drugi nebesni predmeti dobili najrazličnejša imena. Nesmiselno bi bilo vse to naštevati. To so znanstveniki že zdavnaj naredili in preberemo v knjigah ali člankih. Povemo le, da so tudi deli človeškega in živalskega telesa na zvezdnem nebu. O enem takem bomo tukaj na kratko spregovorili.

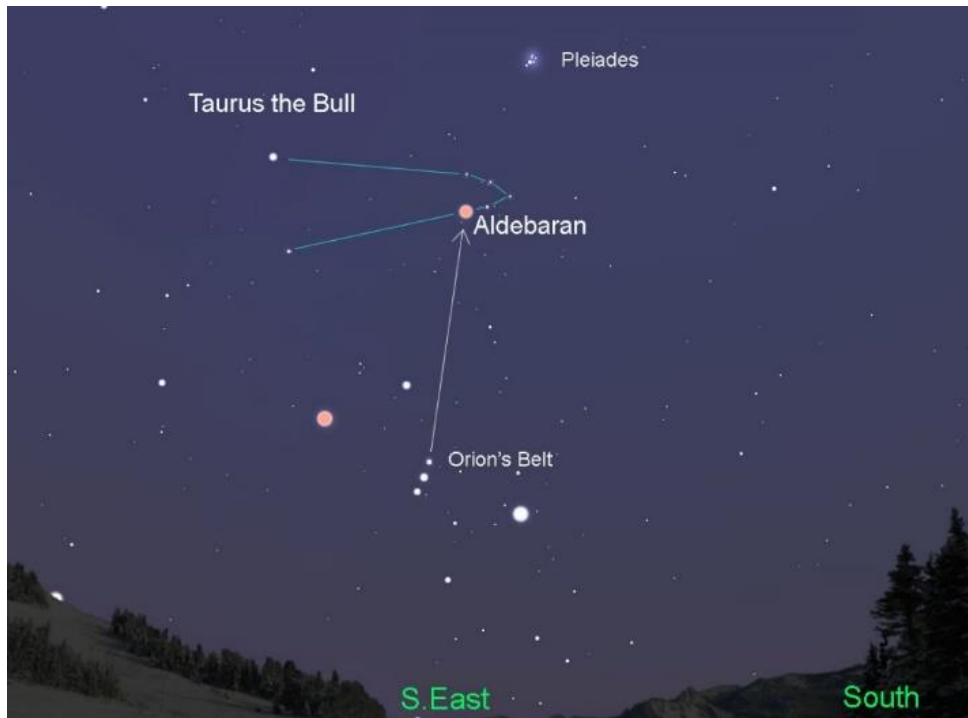
OKO na nebu

V jasnih jesenskih in zimskih večerih in nočeh skoraj ne moremo prezreti svetle oranžne zvezde, ki sveti v ozvezdju Bik. Včasih so ji rekli (Veliko Bikovo) **Oko**, danes pa jo poznamo pod imenom *Aldebaran*. Mi ji bomo rekli preprosto in kratko kar Oko, saj leži v glavi nebesnega Bika in predstavlja njegovo desno oko.

Aldebaran kot nekoliko razdraženo desno oko nebesnega Bika; zgoraj in nekoliko desno (na hrbtu) leži zvezdna kopica Plejade.

Aldebaran je pravzaprav tista svetla zvezda, ki na nebu zasleduje sestrice Plejade (Gostosevce). Zato bi zvezdo lahko imenovali tudi Zasledovalka ali Sledilka.

Takole po ozvezdju Orion najdemo zvezdo Aldebaran – Oko in nadalje še Plejade.

Aldebaran je glavna ali najsvetlejša zvezda v ozvezdju Bik - Alfa (α) Bika. Od nas je oddaljena okoli 70 svetlobnih let, je orjakinja, približno 25-krat večja od Sonca in sveti za 150 Sonc.

Ta zvezda je zelo zanimiva za opazovanje s prostim očesom. Vzeti pa si moramo čas in jo opazovati nekaj zaporednih jasnih noči. S prostim očesom poskušamo ugotoviti, če res sveti oranžno in če zares zasleduje Plejade. Za oceno barve zvezde izberemo kristalno jasno temno noč, to je noč brez oblačka na nebu in brez mesečine. To ni ravno preprosta naloga, ker moramo barvo Aldebarana primerjati z barvo drugih okolnih svetlih zvezd. Da pa zvezda zasleduje Plejade, ugotovimo že prvi večer opazovanja.

Sliki sta s spleta.

Kranj – Zlato Polje, 8. 12. 2016

Marijan Prosen